

Levenswijsheid doorgeven

BISDOM GENT

Facebook

Twitter

LinkedIn

Meer...

dinsdag 28 april 2020

Bertrand Goethals

Hilde Ingels leidt voortaan zorgverleners op die de gedachten van stervenden willen vereeuwigen voor de nabestaanden

(/sites/default/files/RB_GNT_2018_itvrijg) geliefden aan me terugdenken?

Hilde Ingels: „Het eindproduct is een nauwgezette registratie van laatste gedachten.” © Tim Coupé

Mensen die hun einde voelen naderen, stellen zich andere vragen dan mensen die in de fleur van hun leven zijn. Nalatenschap is een thema dat in zulke situaties geregeld de kop opsteekt. Welke herinneringen zullen er na mijn dood overeind blijven? Op welke wijze zullen Hilde Ingels hecht veel belang aan die vragen en gaat met vzw Amfora geregeld zogenoemde eindelevensgesprekken aan met mensen die niet lang meer te leven

hebben. Dergelijke journalistieke gesprekken worden vervolgens verwerkt in een handgemaakt boekje, zodat de nabestaanden een persoonlijke en tastbare herinnering overhouden aan hun dierbare. Omdat dat concept aanslaat, geeft Ingels nu ook opleidingen om eindelevensgesprekken te voeren en dat in het kader van het project Afscheid dat verbindt.

– Voor wie is de opleiding bedoeld?

We richten ons voornamelijk op zorgprofessionals die belangstelling hebben voor het levensverhaal van mensen, vooral personen die werken in de palliatieve zorg en in woon-zorgcentra. Bovendien verwachten we van de deelnemers dat ze graag de pen hanteren en al enige voeling hebben met schrijven.

– Wat leren deelnemers dan precies tijdens de cursussen?

Ik benadruk dat er een verschil is tussen een pastoraal of therapeutisch gesprek en een interview, want dat laatste is het eigenlijk. Deelnemers kruipen in de huid van een journalist en nemen een interview af. Dat betekent dat zij het gesprek regisseren en niet te veel in dialoog gaan. Voor sommigen is dat een heuse aanpassing, aangezien ze niet zelden een band hebben met de persoon in kwestie. Om die betrokkenheid op te vangen, kunnen zorgverleners in een team afspreken het interview af te nemen van iemand met wie ze minder nauw zijn betrokken. Dat kan uiteraard niet in alle omstandigheden en dus ik bereid hen voor om die afstand in te bouwen. Ze veranderen van rol: zorgverlener wordt interviewer.

– Wat is de meerwaarde van die journalistieke aanpak?

„Zorgverleners kruipen in de huid van een journalist”

Het eindproduct van zo'n eindelevensgesprek is een nauwgezette registratie van de laatste gedachten van de stervende persoon. Voor de nabestaanden is dat vaak een kostbare herinnering.

Onlangs kreeg ik een e-mail van iemand die dankbaar was voor het boekje van een dierbare en wat daarin stond. „Ik hoor het hem zo zeggen”, schreef die persoon. Door het op die manier aan te pakken, krijg je heel persoonlijke getuigenissen. Een gesprek duurt doorgaans ongeveer een uur en daarin wordt soms evenveel verteld als tijdens meerdere reguliere gesprekken.

– Aan welke eisen moet een gedegen eindelevensgesprek voldoen?

We hanteren tijdens zo'n gesprek drie kapstukken. Allereerst is het een terugblik op het leven, zonder dat het een levensverhaal wordt. De persoon kijkt terug op de kwesties die er tijdens het leven daadwerkelijk toe doen: de belangrijke

personen, wat mooi was of lastig, dankbaarheid, de nalatenschap, de drijfveren. Vervolgens laten we vooruitkijken naar het afscheid. Hoe stelt de stervende persoon zich zijn afscheid voor? Wie moet erbij zijn? Tot slot stellen we vragen over de dood. Wat betekent de dood voor die persoon? Is er iets na de dood? Dat laatste laat ik doorgaans vrij vroeg in het gesprek aan bod komen, zodat daar veel ruimte voor ontstaat.

– Waarvoor staat Amfora?

De amfoor, een Griekse kruik, is het symbool van onze organisatie. Het is de bewaarplek van kostbare goederen en een manier om ze door te geven. De eindelevensverhalen sluiten aan bij dat symbool. De handvatten van de kruik zijn dan weer de uitwerking die wij ervan maken. Nadat ik de gesprekken in een verhalende tekst giet, gaat Isabelle Desmidt van Amfora er artistiek mee aan de slag. Onder meer met kalligrafie verwerkt ze het verhaal in een boekje met een bijpassende doos. Die doos wordt geregeld gebruikt tijdens uitvaarten. Iemand zei me dat zo'n boekje het leven na de dood vertegenwoordigt. Sommigen kiezen ervoor om bepaalde passages voor te lezen tijdens de uitvaart. Zo leven de gedachten van de overledene voort.

In mei start in Vilvoorde een nieuwe opleidingsreeks eindelevens- gesprekken. Vanaf november is er opnieuw een reeks in Gent. Meer info via 0495 99 35 99 of op www.afscheidatverbindt.be (<http://www.afscheidatverbindt.be>).

MEEST GELEZEN

Vormen wetenschappen een autosnelweg naar de waarheid?

(/uitgave/2203/artikel/vormen-wetenschappen-een-autosnelweg-naar-de-waarheid)

Lange weg van vriendschap? (/uitgave/2203/artikel/lange-weg-van-vriendschap)

Eigenwijze stadsvertellingen (/uitgave/2203/artikel/eigenwijze-stadsvertellingen)